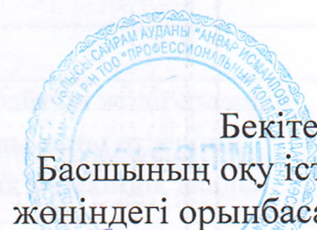

АНВАР ИСМАИЛОВ АТЫНДАҒЫ КӘСІПТІК КОЛЛЕДЖІ

Бекітемін
Басшының оқу істері
жөніндегі орынбасары

Розакулова Н.А.

«29» «08» 2022ж.

**Пән/модуль/өндірістік оқыту мен кәсіптік практика бойынша
оқу жұмыс бағдарламасы**

«Мұражай практикасы»

Мамандық: 02120200 – Киім дизайны

Біліктілік: 4S02120203 Киім дизайнері

Тобы: Д-222/Б

Оқыту нысаны: 11 сынып жалпы орта білім базасында

Жалпы сағат саны: 144

Әзірлеуші: Камбыл Ұ.Р.

Жұмыс оқу бағдарламасы Анвар Исмаилов атындағы кәсіптік колледжінің әдістемелік кеңесінде қаралды және бекітілді.

Оқу-әдістемелік кеңесі отырысында қаралды және мақұлданды
2022ж " 28 " 08 № 1 хаттама

«Дизайн және өнер» пән бірлестігінің отырысында қаралған
2022ж " 26 " 08 № 1 хаттама

Пән бірлестік төрайымы Садыкова А.Е

Түсіндірме жазба

Пәннің сипаттамасы

Мұражай іс-тәжірибесінің мақсаты: мұражай қорларының негізін құрайтын жәдігерлердің түрлерімен танысады, яғни іс-жүзінде тарихи құндылықтармен танысады және өздерінің теориялық білімдерін нақтылы мысалдар негізінде толықтыруына толық мүмкіндік алады.

Мұражай іс-тәжірибесінің міндеттері:

- мұражайлық зерттеу әдістерін жете игеру қажет;
- мұражайлық ұғымдар мен түсініктерді меңгерулері қажет;
- мұражайлық жәдігерлерді дәуірнамалық кезеңдер бойынша ажырата білуі және сыртқы белгілері бойынша анықтау қасиетін меңгеру қажет;
- мұражайдағы ескеткіштерді түрлері бойынша ажыратуды игеруді және мұражайлық мәдениеттерді негізде сипаттауды меңгеруді білу қажет;
- мұражай іс-тәжірибесінің талаптарын нақтылы орындау қажет.

Постреквизиттер: «Дүниежүзілік өнер тарихы және Қазақстанның көркем мәдениеті», «Өнер тарихы».

Пререквизиттер: Плэнер, оқу үйрену, мұражай.

Жұмыс оқу жоспары бойынша оқыту уақытының көлемі (сағат саны)

Барлығы:	144- сағат;	оның ішінде:			
Теориялық сабақтар:		Лаб, тәжірибелік сабақтар:-144 сағат	-	Көркемдік әсемдеу жұмыстарын орындау.	-

Бақылау формасы: Ауызша, көрнекілік, мәселелі-ізденіс және практикалық, оқытушының жетекшілігімен өздігінше жұмыс жасау, өздігінше жұмыс жасау.
1.Сұрақ-жауап
2. Шығармашылық жұмыстар

Оқыту өткізудің кезеңі және орыны

Оқытуды өткізу орыны:	Аудитория
Оқытуды өткізу кезеңі:	2022-2023 оқу жылы

Оқытуға қажетті негізгі құрал-жабдықтар мен оқулықтар

оқу әдістемелік кешен, оқу әдістемелік кешен, А3, А4 форматтар, Планшет түрлері Бояу түрлері (акварель, гуашь, майлы боялар) видеофильмдер, кескіш құралдары, қайшы кеңсе пышағы, желім ПВА, ине, өшіргіш, щетка.

Қосымша көздер (әдебиеттер):

1. Агапов З.П. «Ежелгі Қазақстан байлықтары» А. 1979 ж.
2. Кабижанова Г.К. «Сәндік үйлестіру негіздері» Алматы 2002 ж.
3. Марғұлан А.К. «Қазақтың ұлттық қолданбалы өнері» А. 1986 ж.
4. Мұқанов М.С. «Қазақтың үй көркем қол өнері» А. ж.
5. Шорохов Е.В. «Үйлестіру негіздері» Мәскеу, Білім 1979 ж.
6. Ибраев К. «Қазақ ою өрнегі» 1994 ж.
7. Иляев Ғ. «Қазақ халқының ұлттық ою өрнегі» 2001 ж.

Альтернативті әдебиеттер:

8. Акишев К.А., Байпаков К.М., Ерзакович Л.Ф. Средневековый Отрар в XIII – XIV вв. Алма – Ата, 1987.
9. Акишев К.А., Байпаков К.М., Ерзакович Л.Ф. Отрар в XIII-XIV вв. Алмата, 1987. Байпаков К.М., Ерзакович Л.Ф. Керамика средневекового Отрара. Алматы, 1991.
10. Джанибекович У. Культура казахского ремесла. Алма-Ата, онер, 1983Кузнецова Ф.Э.Тепловодская Т.М. «некоторые вопросы технологии керамического производства Южного Казахстана». Алматы, 1978.
11. Ахинжанов С.М.К вопросу о знаках на керамике позднесредневекового Отрара. Алма-Ата,1975

Күтілетін нәтеже

Бұл бағдарлама бүгінгі талаптарға сай қажетті көрнекіліктер мен жабдықталып іске қосылған кабинетте жүзеге асырылады.

Ежелгі буынның тәжірибелері мен жұмыс әдістері; ою өрнек түрлері; космологиялық, зооморфтық, өсімдіктік және тағы басқалар; бағдарлама бойынша техниканы және материалдарды қолдану, ағаш бойынша көркем эшекейлеп жазудың тәсілдері; стилизация мен трансформация пішіні мен өсімдіктер сарыны; сазды аспаптарда сәндік элементтер жиынтығын қалай пайдалану керектігі. Студенттерді ұлттық мәдени мұрамызды танып, қастерлей білуге тәрбиелеу, студенттерді ұлттық қол өнер элементтерін жетік меңгеріп, шығармашылықпен үйлестіре білуге үйрету.

Материал таңдау, халықтың дәстүрлі заттары, ою-өрнектің түрін дұрыс айыра біліп, қажетті орнына қолдану, бағдарлама бойынша техниканы қолдану және материалдарды таңдау.

Композицияның түрлерін, композиция заңдарын тәжірибеде қолдануды, көлемді көрсеткен кезде түс-рендік ара-қатынасы, композициядағы жоспарлылықты, тұтастықты; натураның тиісті ерекшеліктерін қолдануды, жарық пен түс арқылы көлемді көрсетуді; композициялық ойлауды дамытуды, пропорциялық арақатнасты, жоспарлылықты көрсетуді; сызықтық ауа перспективасының заңдылықтарын меігеруі тиіс. Оқыту нәтижесінде шығармашылықтағы білім мен икемдерді қолдана отырып, атмосфера мен күн сәулесінің жағдайын өзгеруін меңгеру; композиция құралдарын қолдану, композициядағы пропорцияларды сипаттау, эскиздерді әзірлеген кезде рационалды ұсыну техникасын таңдау; суретшілердің шығармаларын сипаттау талдау; әртүрлі техникалар мен материалдарды қолданып, графикалық пен көркем сурет жұмыстарын орындау дағдыларын игеруі тиіс.

Оқытушының байланысы туралы мәлімет

Камбыл Ұ.Р.

8776-623-16-96

Тақырыптық жоспар

№	Тақырыптар	Сағат саны	
		Барлығы	Тәжірибелік
	КМ02. 03 Көркемдік идеялар үшін мұражай экспонаттарын зерделеп, композициялық құралдарды қолдану.		
1.	Мұражай туралы жалпы түсінік	2	2
2.	Мұражайлардың тарихын зерттеу	2	2
3.	Мұражайдағы шығармашылық жұмыстар	2	2
4.	Мұражай бағдары бойынша көне заттар көрмесін аралау	2	2
5.	Мұражай мәдениеттің рухани ұмтылысы	2	2
6.	Көне шеберлердің жұмыстарының көшірмелерін бейнелеу	2	2
7.	Көне сынған құмыралардың өрнегін суреттеу	2	2
8.	Конструктивті талдау, пропорционалды арақатынасын іздеу	2	2
9.	Конструктивті талдау, пропорционалды арақатынасын іздеу	2	2
10.	Композициялық шешім, заттың сипат ерекшелігін сызықтық дақтар арқылы беру	2	2
11.	Мұражайлардың рухани құндылықтары	2	2
12.	Мұражайдың атқаратын ролі	2	2
13.	Мұражайдың негізгі бағыты	2	2
14.	Заманауи суретшілердің көшірмелерін жасау	2	2
15.	Нобай суреттемелері	2	2
16.	Жұмыстың егежей тегежейін анықтау	2	2
17.	Конструктивті талдау, пропорционалды арақатынасын іздеу	2	2
18.	Көне тарихи жәдігерлердің тарихымен танысу	2	2
19.	Мұражайдағы ежелгі құнды тарихи деректермен сараптама жасау	2	2
20.	Бейнелеу бағыты бойынша тарихи көрмелермен танысу	2	2
21.	Мұражайлардың кәсіптік білім берудегі ролі туралы	2	2
22.	Орталық мемлекеттік мұражайға бару	2	2
23.	Азиядағы байырғы әрі ең ірі музейге шолу жасау	2	2
24.	Мұражайлардағы археологиялық сирек кездесетін экспонаттар	2	2
25.	Қазақстан жерінен табылған көне түркі бұйымдар	2	2
26.	Қол өнер бұйымдарын суретке салу	2	2
27.	Көне бұйымдарды бейнелеу	2	2
28.	Әртүрлі техникалар мен материалдарды қолданып, графикалық пен көркемдік сурет жұмыстарын орындау дағдыларын меңгеру	2	2
29.	Жарық пен көлеңкеде модельдеу, материалдығын беру	2	2
30.	Заттардың пропорционалды арақатынасы	2	2
31.	Композициялық шешім, дақтар арқылы беру	2	2
32.	Өндік ерекшеліктерін іздеу.	2	2
33.	Бейтарап фондағы натураның күрделі смес суреті	2	2
34.	Форматтың композициялық шешімі	2	2

35.	Құрылымы, конструктивті талдау	2	2
36.	Бұйымның пропорционалды арақатынасы	2	2
37.	Бұйымның пропорционалды арақатынасы	2	2
38.	Өңдік -жарықтық шешімін беру	2	2
39.	Күрделі сынған құмыралар бөлшектерін құрастыра отырып бейнелеу	2	2
40.	Мұражайлардағы археологиялық сирек кездесетін экспонаттар	2	2
41.	Қазақстан жерінен табылған көне түркі бұйымдар	2	2
42.	Ұлттық құндылықтарды ғылыми тұрғыда зерттеу	2	2
43.	Мұражайдың негізгі бағыты топтарға бөлінуі	2	2
44.	Тарихи салт дәстүр шығармаларын бейнелеу	2	2
45.	Форматтың композициялық шешімі	2	2
46.	Құрылымы , конструктивті талдау	2	2
47.	Өрнектерінің ерекшеліктерін анықтау	2	2
48.	Суреттегі косалқы бөлшектерді бастысына бағындырады	2	2
49.	Суреттегі реңдік қатынасты шешу.	2	2
50.	Пішінді құрастыру заңдары мен оның құрылымы.	2	2
51.	Графикалық пен көркем сурет жұмыстарын орындау дағдыларын игеру.	2	2
52.	Жанрлар бойынша өнер туындыларын ажырату.	2	2
53.	Сурет жанрларының мән мағынасы	2	2
54.	Ботальды жанр түрін бейнелеу	2	2
55.	Түрлі жанрлардың бір бірінен айырмашылығын жіктеу	2	2
56.	Геометриялық фигураларды құру заңдарын қолдану	2	2
57.	Берілген форматта суретті дұрыс құястыру;	2	2
58.	Сызықтық композицияның білімін ескерумен пішінді (гипс үлгісі: орнек, капитель және т.б.)	2	2
59.	Адамның анатомиялық басын құрастыру мен бейнелеудің дағдыларын меңгеру	2	2
60.	Реңдік шешімді қолданады, жанама бөлшектерді негізгі бөлшектерге бағындыру	2	2
61.	Бет бөлігін бейнелеу дағдыларын меңгеру	2	2
62.	Беттің пішіндерін, бұлшықет пластикасын іздей білеу	2	2
63.	Суретшілердің шығармаларын сипаттап, талдау	2	2
64.	Леонар до Винчи шығармашылығы өнертапқыштығы	2	2
65.	Ә.Қастеевтің танымал «Түркісіб» т.б. шығармаларын талдау	2	2
66.	Ә.Қастеев мұражайының тарихы	2	2
67.	Ә.Қастеев мұражайының коллекциясын зерттеу және насихаттау	2	2

68.	Ө.Қастеев атындағы Қ.Р мемлекеттік өнер мұражайының стратегиясы	2	2
69.	Мұражай экспозициясының барлық бөлімдерін зерттеу	2	2
70.	Қазақстан Республикасындағы мұражайлардың жұмыс істеу бағыты.	2	2
71.	Әлемдік мұражайлардың шығу тарихы туралы	2	2
72.	Қазақстан Республикасындағы және әлемдік мұражайлардың ұқсастықтарын зерттеу	2	2
	Жалпы:	144	144

«Мұражайлық практика» - мазмұны

1. Мұражай туралы жалпы түсінік.

-«Мәдени мұра» Мемлекеттік бағдарламасы тарихи мұраларымыз бен ескерткіштерімізді зерттеуді, насихаттауды және бүтіндей қоғамның бетбұрысын қалыпталты руды үйренеді.

- Мұражай - табиғат пен адамзат қоғамының дамуы туралы Оілімнің алғашқы деректемесі материалдық және рухани мәдениет ескерткіштерін табиғат коллекциялары мен тарихи нұсқаларды жинақтау, сақтау, зерттеу, жәдігерлерін халыққа көрсетіп, насихаттау қызметін атқаратын ғылыми мекен екенін білу.

- Мұражай жәдігерлері ғылым мен өндірістің алуан түрлі салаларын қамтитыны туралы білу.

2. Мұражайлардың тарихын зерттеу.

«Студенттер Шымкент қалалық өлкетану мұражайының шығу тарихын зерттеп, шығармашылық жұмыс жасайды;

- Қ.Р.Мұражайлар тарихын өз бетінше зерттеп, шығармашылық жұмыстарымен айналысады.

3. Мұражайдағы шығармашылық жұмыстар.

-Мұражайдағы жәдігерлердің суретіне қарап шығармашылық жұмыстар жасайды;

- Өлкетану мұражайындағы экспонаттар туралы мәлімет жинап, шығу тарихы туралы жұмыстар жасап қорғайды.

4. Мұражай бағдары бойынша көне заттар көрмесін аралау.

-Мұражайдағы ескі, көне жәдігерлердің шығу тарихымен танысады;

-Тарихи өлкетану мұражайындағы көне жәдігерлердің тарихымен толық танысып, гид жұмыс жоспарымен танысады.

5. Мұражай мәдениеттің рухани ұмтылысы.

-Жалпы мұражайдың рухани және материалдық мәдениеттегі құндылықтар жүйесі туралы түсінік алады;

-Қазақ халқының рухани және материалдық мәдениетіндегі мұражайдың алатын орны туралы мәліметтер жинайды.

6. Көне шеберлердің жұмыстарының көшірмелерін бейнелеу.

-Мұражайдағы көне шеберлердің жұмыстарының көшірмелерін бейнелеп онын шығу тарихы туралы мәлімет алады.

7. Конструктивті талдау, пропорционалды арақатынасын іздеу.

- Тарихи мұражайлардағы жәдігерлердің арақатынасын бейнелеу.
- Ұқсастықтарын ажырату.

8. Көне сынған құмыралардың өрнегін суреттеу.

- Мұражайлардың көне табылған құмыралардың нақыштағы өрнектерін суретке салып бейнелеу;

- Көне құмыралардың өрнектерінің шығу тарихы туралы эссе қорғау;

9. Конструктивті талдау, пропорционалды арақатынасын іздеу

- Пропорционалдарын жасау.

10. Композициялық шешім, заттың сипат ерекшелігін сызықтық дақтар арқылы беру.

- Композицияның басты бөлігі туралы білу;

- Мұражайдағы жәдігерлердің заттардың сипат ерекшеліктерін ондағы сызық арқылы зерттеп, бейнесін салу.

11. Мұражайлардың рухани құндылықтары.

- Музей тарихқа деген қызығушылықты оятып, бұрынғының естелігін сақтауға ұмтылдырады.

- «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында мұражайлардың рухани мәдениетіміздің нығайтудағы басты құндылықтар туралы оқып біледі.

12. Мұражайдың атқаратын ролі.

- Студенттерге мұражай түрлері, оның ісінің негізгі бағыттары, топтары түсінік беру;

- Мұражай түрлері, оның ісінің негізгі бағыттары, топтары туралы кең көлемді мағлұмат беру.

13. Мұражайдың негізгі бағыты.

- Мұражай негізгі бағыты тұрғысынан бірнеше топтарға бөлінеді: тарихи мұра (жалпы тарих, археологиялық, антропологиялық, этнографиялық, нумисматикалық т.б.), көркемөнер мұражайы (көркемөнер, мүсін, колөнер, колданбалы өнер, театр, музыка кино, т.б. музейлер), “жаратылыстану мұражайы” (биологиялық, зоологиялық, геологиялық, минералдық, палеонтологиялық, т.б.), техникалық мұражайлар (авиация, автокөлік, кеме жасау, тау-кен ісі, өнеркәсіп, өндіріс өнімдері, т.б.), “кешенді мұражай” (тарих, шаруашылық, жаратылыстану, т.б. бағыттарды біріктіріп, жұмыс істейтін кен профильді өлкетану мұражайы), мемориалдық мұражай (мемлекетке, өнерге, ғылымға еңбегі сіңген белгілі адамдардың жеке өнері мен қызметіне арналған мұражай)

14. Заманауи суретшілердің көшірмелерін жасау.

- Шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдай отырып, қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы) Қазақстанның заманауи суретшілерін АКТ-ны қолданып анықтайды, талқылайды (білу, түсіну) Қазақстанның заманауи суретшілерінің туындыларын АКТ-ны қолданып ажыратады салыстырады (қолдану)

АКТ-ы арқылы қазақстанның заманауи суретшілерін анықтайды;

АКТ-ы арқылы қазақстанның заманауи суретшілерінің туындыларын ажыратады;

АКТ-ны, қосымша дереккөздерді пайдаланып туындыларына презентация жасайды.

15. Нобай суреттемелері.

- Суретші шығармашылық жұмыс жасау үшін өмірді танып білуі керек, өзбетінше ойластырып, салыстыра білу, бақылай білуі керек. Осының бәрі үнемі нобай, суреттемелер салудың нәтижелерінде қалыптасады;

- Нобай, нобай түрлерін біледі

- Ақпараттық технологияларды пайдалана алады

-Үлгінің нобайын жасау үшін тиімді, ұтымды, сапалы әдістерін, қажетті құралдарын біледі.

16. Жұмыстың егежей тегежейін анықтау.

-Мұражайдағы жәдігерлердің бейнелерін салар алдында салынатын бейненің тегежейін толық зерртеп салу.

17. Конструктивті талдау, пропорционалды арақатынасын іздеу.

-Талдау жасау;

-Арақатынастары туралы зерттеу.

18. Көне тарихи жәдігерлердің тарихымен таныу

-Облыстық және қалалық тарихи мұражайлардағы ежелгі көне археологиялық жәдігерлердің шығу тарихымен танысу.

29. Мұражайдағы ежелгі құнды тарихи деректермен сараптама жасау

-Мұражайдағы ежелгі құнды тарихи деректердің түрлерімен таныс: оларға сараптама жасау арқылы олардың қазіргі таңдағы тарихи-мұра бағдарламасындағы алатын рөлі туралы толық түсінеді.

20. Бейнелеу бағыты бойынша тарихи көрмелермен танысу.

-Студенттерге қазіргі заман бейнелеу өнерінің ерекшеліктерін қалыптастыру, тарихи көрмелердің тарихы туралы танысу

21. Мұражайлардың кәсіптік білім беруде туралы

-Қазақстандағы мұражайлардың кәсіптік білім беру бағыты бойынша атқарылатын жұмыстардың түрлері туралы біледі.

22. Орталық мемлекеттік мұражайға бару.

-Орталық облыстағы өлкетану мемлекеттік мұражайға барып, ондағы көне жәдігерлердің тарихымен танысып, ондағы бейнелеу өнерімен танысу

23. Азиядағы байырғы әрі ең ірі музейге шолу жасау.

-Азиядағы ежелгі ең ірі мұражайларға шолу жасау және олардың шығу тарихы мәлімет жинап, ондағы жәдігерлер туралы презентация жасау.

24. Мұражайлардағы археологиялық сирек кездесетін экспонаттар.

-Шымкент қалалық өлкетану мұражайындағы сирек кездесетін экспонаттармен танысып, олардың шығу тарихымен танысады.

25. Қазақстан жерінен табылған көне түркі бұйымдар.

- Көне Түркі жазуы (басқаша Орхон-Енесей жазуы) -- V ғ. б.з.б. - X ғ. б.з. тайпаларының жазуы туралы;

-Енисей ескерткіштері;

-Талас ескерткіштері;

-Орхон ескерткіштер.

26. Қол өнер бұйымдарын суретке салу.

-Мұражайлардағы көне қол өнер бұйымдарын суретке түсіру арқылы оның шығу тарихымен танысады.

27. Көне бұйымдарды бейнелеу.

- Сурет салғанда жарық пен көлеңке үлкен рөл атқарады. Жарық пен көлеңке арқылы бейнеленген затымыздың жалпы пішінін, көлемін береміз. Ал дәлірек айтқанда жарық пен көлеңке дегеніміз қандай да бір затқа бағытталған жарық оның бойына әртүрлі болып таралады да, пішінін, тұтас көлемін көрсетеді.

28. Әртүрлі техникалар мен материалдарды қолданып, графикалық сурет жұмыстарын орындау дағдыларын меңгеру.

-Мұражай бұйымдарын пайдалана отырып графикалық және көркем суреттер арқылы студенттердің бойында дағдыларды қалыптастыру.

29.Жарық пен көлеңкеде модельдеу, материалдығын беру.

- Жарық пен көлеңке бірнеше түрге бөлінеді:Жарық деп қандай мол түсіп тұрған жерін айтамыз. Жарық сәулесі затқа аса көп түске 3, 1 пайда болады. Көбіне металл, шыныдан жасалған заттарда кездеседі, оның аумаға онша үлкен болмайды. Қисық жазықтықта , заттың қырларында пайда болады. Жартылай жарық. Сәуле затқа тура емес, көлбей түсіп, содан пайда болған жарықты жартылай жарық дейміз. Жартылай жарық көлеңке мен жарықтың арасындағы байланыстырушы қызметін атқарады. Көлеңке деп заттың сәуле түспей тұрған ең қараңғы жерін айтамыз. Тағы да бір көлеңке , ол - дененің жазықтыққа құлай түскен көлеңкесі. Бұл көлеңке әрқашан да дененің өзінің көлеңкесінен қоюлау болады. Дененің шеткі жағында (көлеңке жағында) басқа денеге түскен жарықтың әсерінен пайда болатын әлсіз жарық рефлекс деп аталады. Жарық пен көлеңке әдетте ашық ақшыл заттарда анық байқалады. Ал түр - түс қоңь қоюлау заттарда онша көрінбейді.

30.Заттардың пропорционалды арақатынасы.

-Жарық көзінен сәуленің тік түскен жері ең жарық тұсы болып саналады. Жарық сәулесі қиғаш түскен жерде әлсіз көлеңке пайда болады. Ал жарық мүлде түспеген жерде көлеңке жатады.

31. Композициялық шешім, дақтар арқылы беру.

- Композицияның басты бөлігі;

- Динамикалық композиция.

32.Өндік ерекшеліктерін іздеу.

-Мұражайдағы жәдігерлердің бейнелеріне өндік ерекшеліктер беру арқылы сипаттау.

33. Бейтарап фондағы натураның күрделі емес суреті.

-Бейтарап мұражайдағы натураның суретін бейнелеу.

34. Форматтың композициялық шешімі.

-Суретшілер графикалық , мүсін , кескіндемелік сурет салуда сызықтық форманы құруда құрылымдық, тепе -тендік (пропорция), көлем, жарық пен көлеңке,көңіл күй мен жай жапсарды беруге тырысады. Көркем шығарма бөліктерінің орналасуы және олардың бірлігі композиция деп аталады. Суретшілер сурет салу барысында композиция көмегі арқылы өздерінің ойлау сезімін білдіріп, өмір шындығын, қиялын көрсетіп, заттың қозғалыстағы бірқалыпты қозғалыссыз тұрған қалпын бейнелеуге жол ашады.

35. Құрылымы , конструктивті талдау.

-Жәдігерлердің құрылымына конструктивті талдау жасау арқылы жұмыс жүргізу.

36. Бұйымның пропорционалды арақатынасы.

-Бұйымдардың пропорционалды арақатынасы туралы.

37. Бұйымның пропорционалды арақатынасы.

38. Өндік -жарықтық шешімін беру.

-Бұйымдардың бейнесіне өндік жарықтық шешімін бере отырып бейнесін салу.

39.Күрделі сынған құмыралар бөлшектерін құрастыра отырып бейнелеу.

-Мұражайдағы тас және қола дәуіріндегі көне құмыралар бөлшектерін құрастыра отырып олардың сынған бөлшектерін бейнелеу арқылы суретін салу.

40. Мұражайлардағы археологиялық сирек кездесетін экспонаттар.

-Интернет мәліметтерін пайдалана отырып Қазақстандағы мұражайлардағы сирек кездесетін жәдігерлердің түрлерін анықтау.

41. Қазақстан жерінен табылған көне түркі бұйымдар.

-Түрік, қыпшақ және қимақ қағанаты дәуіріне жататын ежелгі түркі бұйымдарына сипаттама беру, жинақтау.

42. Ұлттық құндылықтарды ғылыми тұрғыда зерттеу.

- Қазақ халқының ұлттық құндылықтары туралы мәлімет жинау;

-Ұлттық құндылық ұғымы туралы презентация қорғау;

-Ұлттық құндылықтарды тарихи ғылыми тұрғыда зерттеу әдісі.

43. Мұражайдың негізгі бағыты топтарға бөлінуі.

-Археологиялық бағыт туралы;

-Антропологиялық бағыт туралы;

-Этнографиялық бағыт туралы;

-Тарихи-өлкетану бағыты туралы;

-Ғылыми-техникалық бағыт туралы.

44.Тарихи салт дәстүр шығармаларын бейнелеу.

“Тарихи салт-дәстүр шығармалардың түрлерін бейнелеу және талдау жасау

45.Форматтың композициялық шешімі.

- Бейненің композициясын жасау.

46. Құрылымы , конструктивті талдау.

-Бұйымдардың құрылымына талдау жасау.

47. Өрнектерінің ерекшеліктерін анықтау.

-Мұражайдағы өрнектердің әрбір ерекшеліктеріне талдау жасау және анық жұмыстарын жүргізу.

48. Суреттегі қосалқы бөлшектерді бастысына бағындырады.

-Суреттердегі қосалқы бөлшектердің ерекшеліктерін ажырату

49. Суреттегі реңдік қатынасты шешешу.

- Студенттерді заттардың өзіне қарап бейнелету арқылы суатты сурет салуға үйрету мәселелерінс көңіл бөлінеді. Ең алдымен бейнеленетін заттың жалпы пішінін қағаз бетіне дұрыс белгілеуден бастау қажет. Ол үшін оқушыларға бейнелеу өнеріне байланысты заңдылықтардан теориялық білім беремін. Компоновка - қағаз бетіне бейнеленетін затты үйлесімді орналастыру деген сөз. Пропорция бейнеленетін заттардың үлкенді-кішілі бөлігінің арақатынасын салыстырып белгілеу деген ұғымды білдіреді.

50. Пішінді құрастыру заңдары мен оның құрылымы.

- Қарапайым пішіндерді топтастыра алуға баулу;

-Пішіндердің заңдылықтары туралы үйрету.

-Пішін құрастырудағы заңдары мен оның құрылымына сипат беру.

51. Графикалық пен көркем сурет жұмыстарын орынлау дағды сатысын

- Графикалық нысандар мен көркем жазуды кірістіру;

-Бейнелеу енгізу дағдысын қалыптастыру, векторлық графикалық бейнелеулерме: жұмыс істеуді үйрету;

- Графикалық нысандар мен көркем жазудың мүмкіндіктерін пайдаланып, пішімін өзгертіп, түрлендіруді біледі.

52. Жанрлар бойынша өнер туындыларын ажырату.

-Бейнелеу өнерінің түрлерімен және жанрларымен таныстыру. Бейнелеу -өнері жанрларына арнап сурет салған суретшілердің шығармаларын талдап үйрену.

- Галерея - көркем шығармалар қоры жинақталған орын. Қазақстандық суретшілердің шығармалары, жалпы Қазақстан бейнелеу өнері туындылары алғаш рет 1935 жылы Алматыда ашылды.

53. Сурет жанрларының мән мағынасы.

-Қалалық көркем сурет галереясындағы сурет жанрларының мән мағынасын ажырату

54. Фотальды жанр түрін бейнелеу.

-Бейнелеу өнерінің түрлері.

-Бейнелеу өнерінің жанрлары.

55. Түрлі жанрлардың бір бірінен айырмашылығын анықтау.

-Мұражайдағы тарихи жәдігерлердің түрлі жанрдағы салынған бейнелердің бір бірінен айырмашылығын ажырату.

56. Геометриялық фигураларды құру заңдарын қолдану.

-Бұйымдардың геометриялық пішіндерін заңдылықтар арқылы анықтау

57. Берілген форматта суретті дұрыс құрастыру.

-Берілген әртүрлі форматтағы суреттердің дұрыс құрастырылуын анықтау

58. Сызықтық композицияның білімін ескерумен пішінді (геометриялық, гипс үлгісі: өрнек, капитель және т.б.).

-Гипспен жұмыс жасау түрлері, пішінді бейне туралы

59. Адамның анатомиялық басын құрастыру мен бейнелеудің дағдыларын меңгеру.

-Сөйлеу анатомиялық мүшелердің қатысуымен іске асқанымен, негізінен, адамның психикалық қабілетіне, қоғамдағы пікір алмасу тәжірибесіне сүйенеді.

60. Рендік шешімді қолданады, жанама бөлшектерді негізгі бөлшектерге бағындыру.

-Рендік бейнелердің бөлшектерін ажырату.

61. Бет бөлігін бейнелеу дағдыларын меңгеру.

-Бейнелердің пішіндерін салу.

62. Беттің пішіндерін, бұлшықет пластикасын іздей білеу.

-Бұлшық ет пластикасын құрастыру.

63. Суретшілердің шығармаларын сипаттап, талдау.

Әлемдік және Қазақстандық суретшілердің өнер туындылар салыстыра отырып талдау жасау және бейнелеу.

64. Леонардо Винчи шығармашылығы өнертапқыштығы.

- Атақты Италия елінің суретшісі туралы мәлімет жинау, оның әлемдік туындылары туралы мәлімет жинау, ерекшеліктерін ажырату.

65. Ә. Қастеевтің танымал «Түркісіб» т.б. шығармаларын талдау.

-Қазақстандық атақты суретші Ә.Қастеевтің шығармаларына талдау жасау және еліміздің рухани құндылықтарды қалыптастырудағы рөлі туралы талдау жасау, эссе жазу, презентация қорғау.

66. Ә. Қастеев мұражайының тарихы.

-Ә.Қастеевтің мұражайы туралы мәлімет жинау, оның тарихы туралы зерттеу жұмыстарын жүргізу

67. Ә. Қастеев мұражайының коллекциясын зерттеу және насихаттау.

-Атақты суретшінің мұражайындағы коллекциялары туралы зерттеу, оны насихаттау

68. Ә.Қастеев атындағы Қ.Р мемлекеттік өнер мұражайының стратегиясы.

-Мемлекеттік Ә. Қастеев атындағы өнер мұражайы бейнелеу өнері мен дәстүрлі және заманауи қолданбалы өнердің ғажап коллекциясы бар. Онда батыс, орыс және кеңес өнерінің және шығыс халықтары қолданбалы өнерінің тыңғылықты жинағы орын алған.

69. Мұражай экспозициясының барлық бөлімдерін зерттеу.

-«Қазақстан Республикасындағы мұражайлар қандай бөлімдерден тұрады және ондағы жәдігерлердің жинақталған тарихы туралы мәлімет алу

70. Қазақстан Республикасындағы мұражайлардың жұмыс істеу бағыты ір

-Қазіргі таңдағы еліміздегі жалпы тарихи мұражайлардың жалпы республика бойынша атауын білу, олардың шығу тарихын зерттеу, және Түркістан облысы бойынша қандай тарихи мұражайлар бар екенін анықтау

71. Әлемдік мұражайлардың шығу тарихы туралы.

-Еуропа, ТМД, Азия және Батыс елдеріндегі мұражайлардың тізімін жасау, олардың ең ірілеріне тоқталу

72. Қазақстан Республикасындағы және әлемдік мұражайлардың ұқсастықтарын зерттеу.

“Еліміздегі мұражайлар мен әлемдік мұражайлардың ұқсастықтары туралы салыстырмалы түрде талдау жасау

Әдебиеттер тізімі

1. М.Дакенов, Б.И.Нурпеисова и др. Архивоведение. Алматы,2003.
2. Архивное строительство в Казахской ССР (1918-1980). А.1980.
3. Закон Республики Казахстан «О национальном архивном фонде и архивах». А. 22 декабря.1998 г.
4. Р.Сариева. Мұрағат және тарих. «Арыс»,2004.
5. Теория и практика архивного дела в СССР. Учебник.Под редакцией Ф.И.Долгих и К.И. Рудольсона.М.Высшая школа.1980.
6. Система единой классификации документальной информации в систематических каталогах. М.1978.
7. Программа развития архивного дела на 2001-2005 гг. От 11.06.2001.
8. З.Алдамжар. Тарих: пайым мен тағылым. Алматы 2002 ж.
9. Мұрағат құжаттары- халық қазынасы. Материалдар жинағы.Атырау 2005 ж.
10. Государственный архив Костанайской области.Исторический очерк Костанай,2003.
11. Медведев С.А. Архивы Костанайской области.Исторический очерк Костанай,2003.
12. Сергазин Ж.Ф. Основы обеспечения сохранности документов. А. 1986.